

කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ අනතුරු සහ විපත්: සර්පයින් දෂ්ඨ කිරීම

රෝහල් ගතවීම් සහ මරණ පිළිබඳ සංඛ්‍යාලේඛන පිරික්-

සීමේදී කෘෂිකාර්මික ක්ෂේත්‍රයේ නියුතු වූවන් මුහුණ දෙන හදිසි අනතුරු සහ විපත් සඳහා තුඩුදෙන හේතු විවිධාකාර බැව් හෙළිවේ. පළිබෝධ නාශක විෂවීම, කෘෂිකාර්මික යන්ත්‍ර, උපකරණ හා මෙවලම් භාවිතයේදී සිදුවන හදිසි අනතුරු සහ සර්පයින් දෂ්ඨ කිරීම් නිසා සිදුවන රෝහල් ගතවීම් සහ විපත් සැලකිය යුතු සංඛ්‍යාවක් බැව් වාර්තාගතවී ඇත. සර්පයින් දෂ්ඨ කිරීම් මගින් සිදුවන අනතුරු සහ විපත් පිළිබඳ තොරතුරු බිඳක් මෙහිදී කෙටියෙන් සලකා බැලේ.

සංඛ්‍යාලේඛන වලට අනුව සර්පයින් දෂ්ඨ කිරීමේ සිද්ධි මූලික වශයෙන්ම වාර්තා වී ඇත්තේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශ වලිනි. ඇතැම් වාර්තාවන්ට අනුව මීට ගොදුරුවන්නන්ගෙන් බහුතරය (42-85%) ගොවීන් හෝ කෘෂිකාර්මික ආශ්‍රිත රැකියාවල නියුතු වූවන් බැව් හෙළි වී ඇත. රෝහල් අනුව සර්පවිෂට ගොදුරුවන්නන්ගේ සංඛ්‍යාව මෙන්ම මරණ සංඛ්‍යාවද පසුගිය වකවානුව තුළ බෙහෙවින් ඉහළ ගොස් ඇත. (වගුව 1 බලන්න) දිස්ත්‍රික්ක අනුව මෙම සංඛ්‍යාලේඛන වර්ගීකරණය කලහොත් මෙවැනි සිද්ධි වැඩිම වශයෙන් වාර්තාගතව ඇති දිස්ත්‍රික්ක ලෙස යාපනය, වවුනියාව, අනුරාධපුරය, පුත්තලම සහ මඩකලපුව සඳහන් කළ හැක.

වගුව අංක 1

සර්පයින් දෂ්ඨ කිරීම් සඳහා රෝහල් ගතවීම් සහ මරණ

වර්ෂය	රෝහල් ගතවූ සංඛ්‍යාව		මරණ සංඛ්‍යාව		ජනගහණයෙන් 100,000 කට මරණ ප්‍රතිශතය
	රෝහල් ගතවූ සංඛ්‍යාව	මරණ සංඛ්‍යාව	රෝහල් ගතවූ අයගෙන් මරණ ප්‍රතිශතය	මරණ සංඛ්‍යාව	
1981	1019	53	5.2	6.8	
1982	1649	85	5.2	10.8	
1983	2308	83	3.6	15.0	
1984	2543	91	3.6	16.3	
1985	4015	128	3.2	25.3	
1986	4740	180	3.8	29.4	
1987	5665	134	2.4	34.6	
1988	6741	143	2.1	40.6	

මූලාශ්‍රය: සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව

සර්පයින් දෂ්ඨ කිරීම නිසා මුළු ජනගහණයෙන් ලක්ෂයකට වාර්තා වී ඇති මරණ සංඛ්‍යාව 1988 දී 41 කි. මෙය සර්ප විෂ නිසා මෙතෙක් ලෝකයේ වාර්තාගතව ඇති ඉහළම මරණ සංඛ්‍යාව ලෙස සැලකිය හැක. කෙසේ වුවද මෙම සංඛ්‍යාලේඛන වාර්ෂිකව සර්ප විෂට ගොදුරුවන්නන් පිළිබඳව නියම තක්සේරුවක් ලෙස සැලකිය නොහැක. මන්දයත් ඇතැම් ප්‍රදේශයන්හි සර්පවිෂට ගොදුරුවන්නන්ගේ සියයට 95 කට වඩා රෝහල්ගත නොවී සම්ප්‍රදායික වෛද්‍යවේදකම් සඳහා යොමුවන බැවිනි. සමහර දිස්ත්‍රික්කවල සියයට 99 ක් වැනි ඉහළ ප්‍රතිශතයක් දේශීය ප්‍රතිකාර සඳහා යොමුවී ඇති බැව් හෙළිවී ඇත. අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික්කයේ කරන ලද එක් අධ්‍යයනයකට අනුව සර්ප විෂට ගොදුරුවන්නන්ගේ සියයට 75 ක් පමණ බටහිර වෛද්‍ය ප්‍රතිකාර සඳහා යොමු නොවීමේ හේතුවෙන් විපතට පත්ව ඇත.

සර්ප විෂට ප්‍රතිකාර ගැනීම සඳහා රෝහල් ගතවන්නන් අතර මරණ සංඛ්‍යාව සියයට 5.2 සිට 2.1 දක්වා 1981 සහ 1988 අතර කාලය තුළ බෙහෙවින් පහළ ගොස් ඇති බැව් වග සටහනෙන් දැකිය හැක. සර්ප විෂ සඳහා ප්‍රතිවිනිදක එන්නත් සියළුම ග්‍රාමීය රෝහල් වලට ලබාදී ඇති බැවින්, මියයන සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතය සිසු ලෙස පහළ ගොස් ඇති බැව් පෙනේ.

සර්ප විෂට ගොදුරුවූවන් පිළිබඳව පවත්වා ඇති නියැදි සමීක්ෂණ වලින් හෙළි වී ඇති අයුරු ලංකාවේ සර්ප විෂ නිසා මියගොස් ඇති පුද්ගලයින්ගෙන් සියයට 97 ක්ම සපා කා ඇත්තේ නයා, කරවලා සහ පොළොඟා වැනි විෂ සහිත සර්පයන් විසිනි. ගැහැණුන්ට වඩා පිරිමින් සර්පවිෂට ගොදුරුව ඇති බැව් හෙළිව ඇත. එම අනුපාතය 2:1 කි. ආපදවට ලක්වූ වන්ගෙන් සියයට 74 ක්ම සර්පයින් විසින් සපා කා ඇත්තේ දැණ හිසින් පහළ වීම විශේෂ ලක්ෂණයකි. නොදනුවත්වම සර්පයන් මත පය ගැසීම මීට හේතු වශයෙන් සැලකිය හැක. ඒ හැර බහුල වශයෙන් සර්පයින් විසින් දෂ්ඨ කොට ඇති ශරීර අවයව වනුයේ ඇඟිලි, අත් හෝ බාහු වේ. මීට හේතුවී ඇත්තේ අස්වැන්න නෙලීම, වල් නෙලීම හෝ ගවයින් තණ කොළ කැපීම වැනි කටයුතු වල නියැලී සිටින විට සර්පයින් විසින් දෂ්ඨ කිරීම වේ. සර්ප විෂට ගොදුරුවීමේ අවස්ථාවන් පිළිබඳව සැලකීමේදී කාලීන රටාවක් දැකිය නොහැකි වුවත් ඇතැම් දිස්ත්‍රික්කවල මෙවැනි සිද්ධි බහුලව වාර්තා වී ඇත්තේ කෘෂිකාර්මික කාර්යය බහුල අවස්ථාවන් ලෙස සැලකෙන බිම් සැකසීම හෝ අස්වැන්න නෙලීමේ කාර්යයන් කෙරෙන වකවානු වලදී ය. එක් එක් සිද්ධි ක්‍රමානුකූලව විග්‍රහකොට බැලීමේදී මෙබඳු අනතුරු බොහොමයක් සිදුව ඇත්තේ ඒවා වලකා ගැනීමට ඉවහල් වන අයුරින් ඇඳුම් පැළඳුම් භාවිතා නොකිරීමේ හේතුවෙන් බැව් පැහැදිලිය. කෘෂිකාර්මික කටයුතුවල යෙදෙන කිසිවෙකු පාවහන් හෝ අත්වැසුම් පැළඳීමක් නොකරන බැව් කිවියුතු නොවේ. සායනවලට වාර්තා වී ඇති සිද්ධි 15 ක් පිළිබඳ අධ්‍යයනයකදී රෝගීන්ගෙන් 14 දෙනෙකුගේම පාද සර්පයින් විසින් දෂ්ඨකොට ඇති බැව් අනාවරණය විය. ඔවුන් කිසිවෙකුත් සර්පයින් දෂ්ඨ කරන අවස්ථාවේදී පාවහන් පැළඳ සිට නැත.

රාත්‍රී කාලයේ සර්පයින් දෂ්ඨ කිරීම් බොහොමයක් සිදුව ඇත්තේ අඳුරේ ගමන් කරන විට හෝ මුළුමනින් නිම නොකරන ලද නිවාසවල නිදසිටින අවස්ථාවන්හිදී ය. මෙවැනි නිවාස වලට සර්පයින් ඇතුළුවීමට ඇති ඉඩකඩ බහුල බැවින් ඒවායේ නිවාසීයන් සර්ප විෂට ගොදුරුවීමට ඇති ඉඩකඩ ද බහුල වේ. වියලි කලාපීය ජනපදවල නව ජනපදීකයින් සර්පයින් දෂ්ඨකිරීමේ තර්ජනයට නිතර පාත්‍රවන බවට සාක්ෂි බහුලව ඇත. තවදුරටත් නව බිම් හෙළිපෙහෙළි කොට නව ජනපද ඇරඹීමේදී සර්පයින් දෂ්ඨ කිරීමේ සිද්ධි බහුලව වාර්තාවීමට ඇති ඉඩකඩ බොහෝය. සර්ප විෂ සඳහා බටහිර වෛද්‍ය ක්‍රමයේ සාර්ථකත්වය පිළිබඳ පොදු ජනතාවට දැනුම් තේරුම් නොමැතිකම නිසා විකල්ප ප්‍රතිකාර කෙරේ යොමුවීමෙන් සිදුවිය හැකි අනතුරු වලක්වා ගත හැක. කෙසේ වුවද පසුගිය කාලය තුළ සර්පයින් දෂ්ඨ කිරීම් සඳහා රෝහල් ගතවීම් වැඩියෙන් වාර්තාගතව ඇත්තේ බටහිර වෛද්‍ය ක්‍රමයේ සාර්ථකත්වය ප්‍රවලිතවීම නිසා යැයි අනුමාන කළ හැක. සර්පවිෂට පුද්ගලයින් බහුලව පාත්‍රවන ප්‍රදේශවල ඒවා වලකා ගතහැකි වන පරිදි ඇඳුම් පැළඳුම් භාවිතය සඳහා මහජනතාව පෙළඹවීම ද මෙම අනතුරු වලක්වාගත හැකි තවත් එක් ක්‍රමයකි. සමස්ත වශයෙන් පුද්ගලයින් දැනුවත් කිරීමේ අධ්‍යාපනික වැඩසටහන් මගින් පුද්ගලයින් සර්ප විෂට ගොදුරු වීමට ඇති ඉඩකඩ වලකාලිය හැකි අතර ගොදුරුවූවන් විපත්න් ගලවා ගැනීමේ ඉඩකඩ ද පුළුල් කළ හැකි බැව් සඳහන් කළ යුතු වේ.